

ESTE DE SE CITIT

• Ion Plesă - Anotimpuri care nu se repetă
• Ion Plesă - Poeme
• Ion Plesă - Poeme

De la
• Ion Plesă - Poeme

ION PLEŞA, de profesie informatician, s-a născut la Mindszent (Ungaria) pe 26 august 1956. A debutat în 1983 în revista *Luceafărul*, cu poezii remarcate de Geo Dumitrescu. Până în 1989, a continuat să publice poezii în revistele vremii, iar după anul 2000 a mai avut apariții sporadice în mediul online, pe site-urile respiro.org și liternet.ro. În 2012, a urmat cursul de *creative writing* susținut de Marius Chivu și Florin Iaru. A debutat în proză în anul 2013, în antologia *Ficțiuni reale* (editor Florin Piersic Jr., Editura Humanitas), continuând apoi să participe, cu texte, la întâlnirile de la Creative Writing Sundays. Două dintre povestirile sale au fost publicate în revista de proză scurtă *iocan*, numerele 1 (2016) și 5 (2018). *Anotimpuri care nu se repetă* reprezintă debutul său în volum.

Ion Plesă

Anotimpuri care nu se repetă

înțelegem că este o cărtă de poveste și nu o carte de jurnal. Îl cunosc și înțeleg, că este un jurnal, și în același timp, că este o poveste. Îl cunosc și înțeleg, că este o poveste, și nu un jurnal. Îl cunosc și înțeleg, că este o poveste care se petrece într-o lume în care există o lumea de povestea săracilor și a celor săraci de povestea celor săraci. Îl cunosc și înțeleg, că este o poveste care se petrece într-o lume în care există o lumea de povestea celor săraci. Îl cunosc și înțeleg, că este o poveste care se petrece într-o lume în care există o lumea de povestea celor săraci.

Îl cunosc și înțeleg, că este o poveste care se petrece într-o lume în care există o lumea de povestea celor săraci. Îl cunosc și înțeleg, că este o poveste care se petrece într-o lume în care există o lumea de povestea celor săraci. Îl cunosc și înțeleg, că este o poveste care se petrece într-o lume în care există o lumea de povestea celor săraci. Îl cunosc și înțeleg, că este o poveste care se petrece într-o lume în care există o lumea de povestea celor săraci. Îl cunosc și înțeleg, că este o poveste care se petrece într-o lume în care există o lumea de povestea celor săraci. Îl cunosc și înțeleg, că este o poveste care se petrece într-o lume în care există o lumea de povestea celor săraci.

661	... la începutul unei cărți	1
671	... la mijlocul unei cărți	2
681	... la sfârșitul unei cărți	3
691	... la începutul unei cărți	4
701	... la mijlocul unei cărți	5
711	... la sfârșitul unei cărți	6
721	... la începutul unei cărți	7
731	... la mijlocul unei cărți	8
741	... la sfârșitul unei cărți	9
751	... la începutul unei cărți	10
761	... la mijlocul unei cărți	11
771	... la sfârșitul unei cărți	12
781	... la începutul unei cărți	13
791	... la mijlocul unei cărți	14
801	... la sfârșitul unei cărți	15
811	... la începutul unei cărți	16
821	... la mijlocul unei cărți	17
831	... la sfârșitul unei cărți	18
841	... la începutul unei cărți	19
851	... la mijlocul unei cărți	20
861	... la sfârșitul unei cărți	21
871	... la începutul unei cărți	22
881	... la mijlocul unei cărți	23
891	... la sfârșitul unei cărți	24
901	... la începutul unei cărți	25
911	... la mijlocul unei cărți	26
921	... la sfârșitul unei cărți	27
931	... la începutul unei cărți	28
941	... la mijlocul unei cărți	29
951	... la sfârșitul unei cărți	30
Cuprins		31
961	... la începutul unei cărți	32
971	... la mijlocul unei cărți	33
981	... la sfârșitul unei cărți	34
991	... la începutul unei cărți	35
1001	... la mijlocul unei cărți	36
1011	... la sfârșitul unei cărți	37
1021	... la începutul unei cărți	38
1031	... la mijlocul unei cărți	39
1041	... la sfârșitul unei cărți	40
1051	... la începutul unei cărți	41
1061	... la mijlocul unei cărți	42
1071	... la sfârșitul unei cărți	43
1081	... la începutul unei cărți	44
1091	... la mijlocul unei cărți	45
1101	... la sfârșitul unei cărți	46
1111	... la începutul unei cărți	47
1121	... la mijlocul unei cărți	48
1131	... la sfârșitul unei cărți	49
1141	... la începutul unei cărți	50
1151	... la mijlocul unei cărți	51
1161	... la sfârșitul unei cărți	52
1171	... la începutul unei cărți	53
1181	... la mijlocul unei cărți	54
1191	... la sfârșitul unei cărți	55
1201	... la începutul unei cărți	56
1211	... la mijlocul unei cărți	57
1221	... la sfârșitul unei cărți	58
1231	... la începutul unei cărți	59
1241	... la mijlocul unei cărți	60
1251	... la sfârșitul unei cărți	61
1261	... la începutul unei cărți	62
1271	... la mijlocul unei cărți	63
1281	... la sfârșitul unei cărți	64
1291	... la începutul unei cărți	65
1301	... la mijlocul unei cărți	66
1311	... la sfârșitul unei cărți	67
1321	... la începutul unei cărți	68
1331	... la mijlocul unei cărți	69
1341	... la sfârșitul unei cărți	70
1351	... la începutul unei cărți	71
1361	... la mijlocul unei cărți	72
1371	... la sfârșitul unei cărți	73
1381	... la începutul unei cărți	74
1391	... la mijlocul unei cărți	75
1401	... la sfârșitul unei cărți	76
1411	... la începutul unei cărți	77
1421	... la mijlocul unei cărți	78
1431	... la sfârșitul unei cărți	79
1441	... la începutul unei cărți	80
1451	... la mijlocul unei cărți	81
1461	... la sfârșitul unei cărți	82
1471	... la începutul unei cărți	83
1481	... la mijlocul unei cărți	84
1491	... la sfârșitul unei cărți	85
1501	... la începutul unei cărți	86
1511	... la mijlocul unei cărți	87
1521	... la sfârșitul unei cărți	88
1531	... la începutul unei cărți	89
1541	... la mijlocul unei cărți	90
1551	... la sfârșitul unei cărți	91
1561	... la începutul unei cărți	92
1571	... la mijlocul unei cărți	93
1581	... la sfârșitul unei cărți	94
1591	... la începutul unei cărți	95

Uitarea căpitanului Blood	102
Cursa	112
Miere neagră	118
Strigătul	127
Apropieri	134
Circumstanțe atenuante	142
Cutremur	147
Ferestre invizibile	149
„Eu nimeni sunt! Tu cine ești? Se știe?“	155
Exerciții de dicție	159
xxx	166
Mai mult decât gravitația	171
Niciodată	178
Despărțirea	182
Înălțimile, sărbătoarea, seninul	189
Autoportret	197
Nu îmi aduc aminte	207
Zâmbetul	212

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PLEŞA, ION

Anotimpuri care nu se repetă / Ion Pleșa; București: Nemira Publishing House, 2018
ISBN 978-606-43-0219-9

821.135.1

Ion Pleșa
ANOTIMPURI CARE NU SE REPETĂ

© Nemira, 2018

Redactor: Eli BĂDICĂ

Tehnoredactor: Magda BITAY

Lector: Viorica DUMITRENCO

Tiparul executat de tipografia Delta Print

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă
și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-43-0219-9

Ányás

Uneori, mă duceam duminica la părinții mei. În acea zi, în drum spre casa lor, m-am oprit la parterul unui bloc să-mi iau un covrig, dar în magazinul cu vedere la stradă tocmai se produsese o pană de curent și vânzătoarea a profitat de pauză să-și aprindă o țigără. Nu puteam să aştept, aşa că am plecat lăsând două persoane la coadă. Să aud văcăreli, ar fi fost inutil și de fleacuri eram sastisit.

La cei cincizeci și ceva de ani pe care îi aveam, nu era de mirare că îmi petreceam câteodată weekendul cu ai mei, fără să mai consider asta o obligație. Nu mă mai deranja că auzeam aceleasi sfaturi, nici că trebuia să vorbesc mai rar și era nevoie să repet unele cuvinte, îndepărtasem orice reproș pe care inflexibilitatea lor m-ar fi făcut să-l rostesc cu ceva vreme în urmă.

Mi se părea că, atâtă timp cât ei vor fi în viață, îmi va fi la îndemâna să aflu un punct de reper în amestecul de senzații, experiențe și gânduri pe care fiecare vîrstă mi le livrase, care nu

încetau să crească și să se prindă într-un vârtej tot mai puternic. Nu știu dacă această explicație era masca unui egoism, o formă de pseudo-dependență sau unul dintre puținele lucruri care îmi serveau ca mărturie că *eul* nu este și el o alcătuire de elemente variabile care se combină neîncetat.

Dacă în adolescență mi se întâmplase deseori să răscolesc fascinat pozele din tinerețea părinților mei, găsite una peste alta aruncate într-o cutie, dormind în cine știe ce sertar, să mă minunez de expresiile lor necunoscute ca de o dovedă că trecusem cu toții prin același ținut, acum varietatea aceasta avea ceva linișitor, o foloseam ca să îmi cristalizez gândurile. Iar întâlnirile noastre de duminică devinseră un bun prilej de afirmare a continuității după care tânjeam.

Am ajuns la ei cum era prevăzut și, după câteva schimburi de cuvinte, le-am dezvăluit motivul vizitei: voiam să profit de împrejurare ca să instalez vechiul meu calculator pe comoda din sufragerie, lângă vitrina cu milieuri și bibelouri, cu intenția să le arăt rezultatul căutărilor mele, care credeam că i-ar fi putut interesa. Nu le-am spus dinainte, însă, despre ce era vorba, preferând să aștept eventualele lor reacții la fiecare fotografie în parte.

Când totul a fost gata, tata s-a apropiat molcom de dihania de metal, ținând capul puțin aplecăt într-o parte în timp ce își potrivea ochelarii mai bine pe nas, iar mama a venit direct în spatele scaunului meu, așezându-și mâinile pe spetează. Se lăsase o liniște plăcută, doar de pe balcon se auzea ciripițul celor doi peruși. Am pornit programul, și, după niște apăsări de taste, navigam pe net încercând să las un interval între imaginile care se succedau, căutam să le ușurez acomodarea cu acest mediu de comunicare. Eram pregătit să le explic cum ajunsesem la fiecare cadru. Trecuseră

ANOTIMPURI CARE NU SE REPETĂ

puține secunde când, fără vreun preambul, în dreptul unui instantaneu de vacanță, un strigăt a spart amiaza acelei duminiți.

Ányás! Ányás! Ányás!

Un tipăt de regăsire. De trei ori, ca după un legământ, ca după o recunoaștere, cu oroarea celui trezit dintr-un coșmar încă viu. Chemarea venea de la femeia care stătea lângă mine, fata care privea cum apele râului îl înghit pe băiatul pe care îl iubise, pe care nu încetase să-l iubească în continuumul ființei, căci nu mai conta, cei șaizeci de ani scurși nu îi distruseseră elanul, combustia nu se oprișe, flacăra fusese ascunsă, înregistrată undeva, și acum, de parcă cineva ar fi suflat în cenușă, focul se trezise cu ardoare în bătrâna de lângă mine, care privea neputincioasă monitorul.

Trecutul trăia paralel cu prezentul, și disperarea strălucea precum o lamă de otel mânuită de o fantomă. Noi, martorii, ne aflam în afara ei, prinși într-o priveliște oarecare, lângă un cot de apă și o limbă de nisip unde nu se zărea nimic, nicio mișcare. În prim-plan, Tisa părea în întregime o vietate domesticită, dar cumva episodul acela se derulase din nou, de parcă trecuseră doar câteva milisecunde de la un fapt petrecut la o distanță de câteva vârste bune în urmă.

Printr-o întâmplare, o dimensiune a universului se compri mase ca un arc, descoperind trăirile izbucnite demult, cu aceeași intensitate a clipei ca atunci când băiatul fusese înghițit de o bulboană. Abis din care nu rămăsese nicio urmă, de parcă nici n-ar fi existat vreodată și după care n-ar mai fi fost cu puțință o altă emoție asemănătoare.

Ányás! Ányás! Ányás!

Strigătul mamei fusese plin, fără ezitare, imediat. Al ei. Al ei. Nu îl chemase pe nume, numise spațiul, toată amintirea acestui loc care îi cuprindea. Uitasem cum se numește băiatul de cincisprezece ani, îmi povestise odată de prietenul din adolescență care se încasează în timp ce erau împreună, cu un grup de copii veniți să se scalde. Îmi vorbise mai demult de asta ca de una dintre întâmplările care îi marcaseră tinerețea.

Unul dintre acele evenimente esențiale pe care le auzi din cea mai credibilă sursă, făcând posibilitatea de a nu te fi născut palpabilă și cumplit de firească, ca rotirea a două jumătăți de cerc care se urmăresc, ca doi copăcii porniți din același trunchi, crenurile unuia lovind neașteptat realitatea, umbrele celuilalt legânându-se peste cimitirul de apă.

Ne-am întors, eu și tata, de la imaginea de pe ecran, mâinile nu atingeau suprafața mată. După tăcere, lumina devenise mai rece. Știam că durerea femeii nu se va domoli și compasiunea ar fi fost gratuită, noptile după furtună sunt ca un șirag de mătănii. Dacă ar fi putut, ar fi cântat să înduplece soarta, ar fi vrăjit sălașul din adâncuri să readucă respirația unui trup. Strigase și glasul ei se auzise precum unicul moment adevărat pentru făpturile care orbecăie, cei cărora nicio amintire nu avea să le dăruiască o așa de prețioasă speranță.

Anyás! Anyás!

Ecoul trecu pentru ultima oară și atunci ne-am plecat ușor capetele.

Şeherezada din pustă

Tata era un om plin de viață, căruia îi plăcea să fie în centrul atenției. Spunea glume, știa să joace și să întrețină atmosfera la petreceri, avea o voce puternică și o memorie atât de bogată, că putea să cânte o sută de melodii una după alta, doar cu o pauză de un pahar. Odată, când s-a întors cu chef de la o nuntă, a vrut să știe pe cine iubesc eu mai mult, pe el sau pe mama. „Pe mama“, i-am spus fără să mă gândesc prea mult. Nu știu de ce s-a supărat brusc și m-a tras de mâna, împingându-mă spre ieșire, afară, în curtea acoperită de zăpadă. „Atunci să stai acolo!“, mi-a zis închizând ușa.

– Și ce-ai făcut? Ce s-a întâmplat, cum l-ai iertat după aceea?

Datorită lui am reușit să îmi fac un rost în viață. Când tata, copil fiind, terminase clasa a șasea, învățătorul a venit la părinții lui rugându-i să-l lase să urmeze școala în continuare, pentru că este un elev silitor. Iar bunicul meu i-a spus că da, își dă acordul,

dacă primește la schimb un băiat cu aceeași putere de muncă și la fel de priceput în treburile gospodăriei.

Așa a fost cu tata, și eu asemeni lui, după ce terminasem primele opt clase, ajunsesem la aceeași răscruce, voiam să învăț mai departe, asta ar fi fost singura șansă să scap de munca oarba a câmpului. Totul a depins de el și s-a petrecut repede. Mai aveam o zi până la examenul de admitere și ei nu acceptau să plec la gimnaziu, deoarece după război pierdusem tot și eram săraci. Plânsesem toată noaptea. Mama, în special, era împotrivă. Printre străini, spunea ea, nu o să fie nimeni să mă ajute. Ceea ce s-a și dovedit adevărat, până la un punct. Însă, în acel moment, nu aveam de ales. De aceea eram disperată, noroc că în zori a venit tata la mine și m-a întrebă direct, de parcă am fi continuat discuția avută cu o seară înainte: „Tu chiar vrei să mergi? Știi ce te așteaptă?“.

N-am stat să mâncăm, trecuse de șase dimineață, iar trenul ar fi trebuit să ajungă în cinșpe minute. Am plecat fără să îmi iau rămas-bun de la Pista, fratele meu, care dormea încă. După ce am trecut de strada noastră, am tăiat două ulițe, am traversat șoseaua și am luat-o pe lângă cărarea paralelă cu sinele. Calea ferată împărțea comuna în două, casa noastră se afla în partea de sus a așezării, în zece minute ajungeai la drumul principal ce ducea spre oraș.

Când ne-am apropiat de stație, am văzut puhoiul de lume revarsat peste peroane și linii. Un singur tren intrase în gară și fusese degrabă înconjurat de mulțimea care luase cu asalt vagoanele, scările și acoperișurile, nu era chip să urcăm. Tata s-a întors către mine

și iar, de parcă ar fi știut răspunsul, dar vrând să audă vibrația vocii mele, mi-a spus: „Putem să mergem pe jos. O să rezisti?“

De fapt, lui ar fi trebuit să-i fie adresată îndoiala. Ieșise de două săptămâni din spital, după ce un glonț rătăcit îi nimerise pieptul, plecase singur cu căruța la câmp când s-a petrecut ne-norocirea. Noroc cu Csillag, calul nostru, care a înțeles că s-a întâmplat ceva neobișnuit pentru că hățurile se lăsaseră și n-mai auzit vocea care îl mâncase până atunci. Fără să-i spună nimici, Csillag s-a întors de capul lui și ușor, ușor l-a dus pe tata înapoi acasă, unde l-am găsit în fața porții, căzut în căruță.

În '46, războiul se terminase, doar că apăruse aşa, de nicăieri, rătăcit, un glonț bezmetic. Nu se înțepenise într-un trunchi de pom, nu se oprișe într-un zid de casă, se înfipsese într-un om, strategic, undeva între inimă și plămân. Din fericire, tata se refăcuse surprinzător de repede, avea o neînduplare care îl ajutase, dar drumul nostru era lung și el se sprijinea încă într-un baston. Se deplasa ușor legănat, încercând totuși să rămână, cum făcea de obicei, cu spatele drept, tanțoș, privind înainte. Am lăsat gara în urmă, trebuia doar să nu ne abatem de la șoseaua paralelă cu digul Tiszei. Orașul Szeged se afla la vreo treizeci și cinci de kilometri depărtare.

La început fuseseră doar oameni răzleți alături de noi, apoi, pe nesimțite, spațiul se populase de lume, de căruțe, de vuiet, de roabe, biciclete și tancuri, mamuții înfricoșători de oțel. Treceam pe lângă familii plecate probabil la rude, refugiați sau pur și simplu oameni mergând dintr-o parte în alta, alături de pâlcuri de soldați ruși bântuind cu cine știe ce scop. Praful începuse să se ridice odată cu discul de foc, căldura lui august ne urmărea

neclintit, aveam numai o sticlă cu apă și niște piersici, ignoram nevoie de a mâncă. Noroc că ne-am oprit pe la nouă la Ányás, ferma unde tata fusese argat, acolo locuia un văr de-al mamei, el și soția lui ne-au poftit să împărțim gustarea cu ei: roșii, brânză, slănină și pâine.

În scurt timp am pornit iar prin soarele care ocupase tot pământul. Am trecut prin trei sate, pe lângă case și curți de unde ne-au lătrat câinii, pe lângă un cimitir, mai departe, tot mai departe, înaintând paralel cu țarina părăsită, pe lângă grădini sau așezări oarecare, am băut toată apa, am mers în tăcere până ce umbrele noastre au dispărut definitiv. Călătoria părea fără sfârșit, pentru că oricât ne-am fi mișcat, imaginile câmpiei nu se schimbau prea mult, șiruri de plopi, spinul vântului și uneori cumpăna unei fântâni. O țineam pur și simplu înainte, mergeam din inerție, se împlinise mijlocul zilei când, în sfârșit, am simțit sub picioare structura metalică a podului care se arcuia la intrarea-n oraș. Tata știa locurile și, chiar dacă mai aveam de umblat prin căldura apăsătoare, străzile începuseră să se aștearnă cu rost, să conducă spre centrul, să se umple de zumzet și forfotă.

Mi-am dat seama că am ajuns la destinație după cei câțiva oameni cu copii strânși în curtea mare din fața unei clădiri măiestuoase, din vecinătatea unei catedrale cu două turle albe, înalte. Cum se spunea, înalte să se vadă până unde ar putea să se reverse Tisza la inundație.

Ceasul catedralei ne arăta că trecuse de unu, când am găsit sala unde se desfășura examinarea, comisia tocmai se pregătea de plecare, tata a deschis larg ușa și am intrat amândoi. Se vedea că veneam de la drum lung aşa cum am dat buzna, plini de praf

și bătuți bine de soare. Profesorii s-au așezat din nou pe scaune și m-au poftit în bancă pentru întrebări. Astfel am fost admisă la gimnaziu, ultima elevă din serie, la maici, ele țineau școala.

- Ei, de ce nu-i spui toată povestea până la capăt, că nu s-au terminat necazurile? a spus tatăl lui Daniel, rotunjindu-și bucuros ochii, el, care mai auzise întâmplarea, dar nu se săturase să o asculte.

Nu, nu s-au terminat. După ce am ieșit din sala unde avusesem loc examinarea, trebuia să ne asigurăm de cazare. Tata avea un unchi înstărit care trăia cu soția sa într-un bloc, undeva aproape de gimnaziu. La ei ne-am dus prima oară. Omul a fost de acord să mă primească, tata îi spuse că urma să îi aducă periodic produse de la țară, ca să mă poată ține fără probleme. Nu știa însă de ce, la plecare, când lucrurile păreau lămurite, unchiul a vrut să mai afle ceva. „Dar bineînțeles că mănâncă mult, e o copilă în creștere, ce vorbă este asta?“, a zis tata cu indignare și m-a luat de mână, întorcând spatele familiei înstărite.

Am căutat în continuare la o rudă mai necăjită, o verișoară din partea mamei. Soțul îi murise în război și ea trăia cu cei doi copii, un băiat și o fată, pe care îi creștea singură. Femeia nu a pus întrebări, urma să stau la ei, să viețuim cu toții într-o singură cameră, pentru noapte mai aveau loc de o rogojină.

În toamnă, când am început cursurile, din două în două săptămâni mama îmi trimitea de-ale gurii, atât cât să îmi ajungă până la următorul pachet. Însă, de îndată ce primeam alimentele, stăpâna casei mi le fura pe toate. De obicei, mă trimitea să-i fac niște comisioane și, când mă întorceam, nu mai era nimic, proviziile mele dispăreau. Îi găseam pe copiii ei bând apă ca după o masă copioasă, iar mie îmi rămânea doar să fac niște turte cu

făină. Auzind astea, mama îmi spusese să renunț, să mă întorc la ei, să nu mă mai chinui cu foamea și nici cu păduchii pe care îi luasem de la soldatul rus care dormise două săptămâni în bucătărie, că au trebuit să-mi ardă hainele, să mă tundă la chelie și să mă dea cu gaz pe cap, de au râs fetele din clasă când m-am întors la cursuri și m-au văzut.

- *Ce oameni răi! Și pe unchiul cel întărit l-ai mai văzut, ce s-a întâmplat după aceea? a întrebat Daniel.*

Aa, și asta e o poveste, stai să vezi. Unchiului ăstuia îi plăcea tocmai vinul vărului meu de la Ányás de care ți-am spus, își făcuse un obicei și venea sămbetele în vizită la el, neinvitat. Gazdele i-au întins la început masa, cum se obișnuiește între rude, luau o găină din coteț și o găteau pentru unchiul și mătușica, să aibă după ce să ciocnească. După câteva astfel de situații văru-meu se cam săturate, asta ne-a spus el mai târziu, lămurindu-ne cum a scăpat de obligație. Atunci când s-a pomenit iar cu ei, înainte să ia o altă orătanie să-i facă felul, s-a dus întâi în hambar, unde ținea sculele de reparat în gospodărie. De acolo a luat niște cuie pe care le-a pus în buzunar. Apoi a tăiat găina, și soția sa s-a ocupat mai departe de gătit. Când apa a început să fierbă, în loc de mirodenii, omul a aruncat pumnul de cuie în oala aburindă. Nu te impacenta, o supă cu gust de fier nu omoară pe nimeni, doar că îți vine să te ridici mai des de pe scaun.

Bătrâna a tăcut, a săltat puțin din umeri, vrând să sublinieze un lucru care i se părea evident. Atunci Daniel a ridicat ochii spre peretele din colțul camerei, în ramă era prinsă fotografia unei adolescente îmbrăcate într-o uniformă de școală, având față îndreptată spre aparat, dar căutând cu privirea în spatele fotografului.

ANOTIMPURI CARE NU SE REPETĂ

Stați că mai am – speriată parcă de liniștea care se asternuse, vocea femeii a continuat cu aceeași determinare –, să vă spun și de celelalte. De calul negru cu stea albă în frunte care necheza râzând la noi, după ce descoperezam, când ne întorceam de la câmp, că ne furase merindele din desagă. De Pircsi, vaca ce învățase să își țină clopotul strâns sub bărbie, ca să se deplaseze fără să o aud, și care se ascundea atât de bine când ar fi fost timpul să plecăm acasă, că trebuia să o caut prin toate tușiurile și coclaurile, sau de harnicelă căprițe care au mestecat mușcatele din grădină, de a trebuit să aruncăm trei zile la rând laptele lor săngeriu, ori de porcul care sărea noaptea gardul cotețului și se ducea să se-nfrunte din cadavrele de la cimitirul de animale, parcă știind că aşa nu putem să-l tăiem sau să-l vindem, sau de ciobănescul nostru, Mocskos, care a salvat-o pe mama de la înghet, sărindu-i pe piept și lingând-o pe frunte când, venind într-o iarnă de la târg, se întinsese de oboseală în zăpadă.

- *Ei, destul pentru azi, lasă băiatul să plece. Cu prima ocazie, o să îi spui continuarea.*

Dar asta nu e nimic, nu v-am povestit despre oamenii pe care i-am cunoscut, de fratele tatei care a venit odată când eram plecați de acasă și a furat zestrea mamei și atunci ei...